

Vitögd dykand Foto: Klas Reimers

Åter en resa med flyt

Skånska vinterfåglar 19 - 22 januari 2017

Januariresan till Skåne brukar bjuda på intressanta fåglar. Årets resa levde minsann upp till förväntningarna - vi lyckades finna nästan alla målarter. Fokus låg på svårare arter snarare än att maximera antalet kryss. Tempot var lugnt, vi tog oss tid att söka på lokalerna när så behövdes.

Text: Jarl Schubert

Foton: Monica Ahlberg, Klas Reimers, Torbjörn Winqvist

Deltagare: Christina Regnell, Kerstin Nordenadler, Monica Ahlberg, Bernt Gustin, Bertil Malmgren, Gustav Knall, Jan Nordberg, Jarl Schubert, Klas Reimers, Per Claesson, Rolf Lindskog och Ulf Törnblom.

Ledare: Christer Fritzell och Torbjörn Winqvist. Jan Nordberg körde andra bussen.

Den 19 januari reste 14 förväntansfulla ornitologer med X2000 tåget till Lund. På tågresan ner såg vi flockar av sångsvan ligga i gräset. Vid ankomsten var vädret soligt men blåsig. Detta var faktiskt den första snöfria vinter jag upplevt i Skåne.

Efter ilastning i bussarna blev första skådarstoppet den stora tujan vid Van Durens väg. Efter kort skådning med handkikare kunde vi notera tre hornugglor sittande i tujan.

Nästa anhalt var dammarna vid Lunds reningsverk. Bland rörhönor smådoppingar, bläsänder, krickor och gräsänder såg vi en raritet nämligen vitögd dykand. Sistnämnda ar-

ten var ett livskryss för författaren och höjdpunkten för dagen. Svärmar av steglitsar flög in i buskagen vid dammarna. En och annan skarv flög även förbi.

Bläsand mumsar i en av Lunds reningsdammar. Foto: Torbjörn Winqvist

Näst sista anhalten var Flyinge Kungsgård. På färden dit såg vi en hel del röda glador i luften och en ryttlande tornfalk. Väl på plats såg vi säkert mer än ett dussin vita storkar.

Några av storkarna vid Flyinge kungsgård. Foto: Monica Ahlberg

Innan solnedgången gjorde vi ett försök att skåda berguv vid Hardeberga kalkbrott. Efter flitigt spanande längs bergväggen och vi bara sett en sparvhök flaxa förbi ville gruppen ge upp vid fyratiden, då solen gått ned. Precis vid avfärden mötte vi en lokal skådare som upplyste oss om att vi borde vänta tills klockan kvart i fem. Vi lämnade bilarna och mycket riktigt, efter ett tag kunde vi se berguven sittande på ett hustak gläfsande.

Efter en intensiv skådardag avnjöts en god middag på Millenniumrestaurangen i Höllviken.

Monica Ahlberg hjälper till att hitta utsiktsplatsen vid Hardeberga kalkbrott. Berguven som så småningom dök upp. Foton: Klas Reimers

På fredag morgon avreste vi klockan 06:30 till Torekovs rev, där en flock skärsnäppor kunde siktas på revet i morgonljuset.

Ute vid Svarteskär som ligger bara några hundra meter utanför hamnen i Torekov fick vi mycket bra observationer på sex stycken toppskarvar sittande i den vänstra delen av ön. Vi kunde tydligt se den lilla tofsen på huvudet och att de är mycket smalare och mörkare än storskarven. Näbben är även smalare och mindre. Längst ut till höger på Svarteskär bland några havstrutar och storskarvar såg vi skärsnäppor springa omkring. Framför ön simmade småskrake och ejder. Längre ut till havs sågs havssulor, sillgrisslor och tordmulor flyga förbi. Tyvärr såg vi ingen tretåig mås.

Nästa stopp vid Dagshög en bit därifrån kunde en svartand ses för tredje året i rad. Svartanden är en art som förekommer i Nordamerika; det kan inte uteslutas att exemplaret är en parkrymling. Svartanden sågs bredvid en gräsand så man kunde klart se skillnaden mellan fåglarna.

Efter att ha ätit lunch i sol och lä bakom en ruin åkte vi till ett område längst in i Skäl-derviken som kallas Sibirien. Där fick vi se en vitvingad trut, som var ett livskryss för författaren och som häckar i Kanada och på Grönland.

När den vitvingade truten lyfte syntes de vita vingspetsarna tydligt. Foto: Klas Reimers

Färden gick vidare till Sandön för att skåda skäggmes. Längs vägen kunde vi se turkdovor sitta på hustaken, men även glador, ormvråkar och råkor. Väl framme vid Sandön hörde vi och skymtade skäggmesar i vassen. Ute i vattnet gick flera storspovar.

Hökugglan blänger på fotografen Klas Reimers

Helt oväntat blev vi plötsligt larmade om att en hökuggla hade skådats vid Stureholm. När vi kom fram dit gick vi på en stig och plötsligt såg vi den sitta vänd bort ifrån oss i ett träd. När fotografen närmade sig vände den mycket vänligt (?) huvudet mot honom.

Väl på plats vid Stureholm blev vi tipsade av några lokala skådare om att de hade sett raphöns vid Nygårdskrysset öster om Höganäs. När vi kom fram såg vi från vägen 7 st raphöns ligga c:a 40 meter från oss ute i gräset.

Rapphönsen syntes av och till i det höga gräset. Foto: Klas Reimers

Sista stoppet för dagen blev dammarna vid Höganäs reningsverk där massor av björktrastar flög omkring. Vi hörde även järnsparv och bland tången i vattnet såg vi gärdsmyg och forsärla. Denna kväll åt vi god mat på Lotus House-restaurangen i Höllviken.

Näst sista dagen blev dimmig. Första anhalten var Albäcksåns mynning där vi trots dimman kunde se rödbena, kricka och silhuetten av en flygande stjärtand.

Följande stopp blev Ystads småbåtshamn där vi återigen såg en forsärla bland tången.

Nästa anhalt blev Knäbäcksåns mynning vid Ravlunda skjutfälts norra kant. En vitnåb-bad islom hade larmats på morgonen men tyvärr var dimman så tät att den ej gick att se.

Ivriga skådare spanade förgäves efter den vitnåbbade islommen ute i dimman. Foto: Monica Ahlberg

Bättre gick det med den larmade vittrut som satt på piren i Vitemölla hamn. Utanför piren kunde simmande flockar av alfågel och svärter skymtas i dimman. En ensam sjöorre sågs även flyga förbi och en bergand sam inne i hamnen.

I Vitemölla hamn tronade borgmästaren på den yttre hamnpiren. Foto: Klas Reimers
Sista anhalten för dagen blev Hammar där vi hoppades att få se gäss och kornsparv. På grund av dimman kunde vi bara höra gässen på långt avstånd. Kornsparvarna kunde dock ses sitta i träden och flyga förbi. Dagen avslutades med en god middag på Milleniumresturangen.

Sista dagen var ganska disig. När vi spanade av viken utanför Lotsvillan fick vi bra observationer på ett salskrakepar en bit bort och bergänder.

Första stoppet gjordes vid Löddeåns mynning. På vägen dit såg vi ormvråkar sitta längs vägkanten. Väl på plats vid Löddeåns mynning såg vi en blå kärrhök flyga över vassen och spana efter byten. I gräset skymtade vi skäggmes och vi hörde även gärdsmyg och vattenrallens gälla skrik. När vi gick ut till åmynningen låg en död knipa på marken. När vi spanade mot en revel såg vi havstrut, gråtrut, skrattmåss och fiskmåss. En deltagare påpekade att fåglarna stod mycket pedagogiskt uppställda - man kunde tydligt se artskillnader vilket annars inte är så lätt med måsfåglar. När vi spanade in mot land såg vi en fjällvråk sittandes på en pinne och en flock gråsiskor på marken. Den larmade vattenpiplärkan syntes ej till.

Nästa anhalt blev Husie ankdamm där vi spanade efter en rapporterad kungsfiskare som de flesta också fick se komma snabbt flygande över vattnet. I dammarna såg vi även krickor och rörhöns. Uppe bland träden vid vattnet såg och hörde vi domherre, stenkäck och grönsiska.

Ett par kricka vid Husie ankdamm. Foto: Torbjörn Winqvist

Näst sista stoppet för dagen blev Spillepeng där vi efter lite spaning från höjden kunde se en pilgrimsfalk sitta på en stolpe vid staketet. Vi hörde och såg även storspov och en rödbena spatsera ute i vattnet.

Sista stoppet för dagen blev ett nytt besök vid Lunds avloppsreningsverk där en brandkronad kungsfågel hade larmats. Efter lite spanande i buskagen efter ån såg vi den brandkronade kungsfågeln och även blåmes, kungsfåglar, trädkrypare och gärdsmyg.

Sammanfattningsvis kan sägas att det var trevligt att vi kunde kryssa så många olika ugglearter på resan - hornuggla, berguv och hökuggla. Detta är rekord under alla de år som författaren varit med på januariresorna till Skåne. Andra helt nya arter som jag nu såg för första gången var vittrut och vitvingad trut. Ett stort tack till Torbjörn och Christer för en bra ledd tur.

I övre raden från vänster Jarl Schubert, Ulf Törnblom, Christina Regnell (skymd), Klas Reimers, Per Claesson, Bertil Malmgren, Gustav Knall, Christer Fritzell, Bernt Gustin och Torbjörn Winqvist. Framför dem Rolf Lindskog, Kerstin Nordenadler och Jan Nordberg. Bakom kameran: Monica Ahlberg.

Sedda arter inkl vilka dagar de sågs

		19 jan.	20 jan.	21 jan.	22 jan.	Summa dagar
Knölsvan	<i>Cygnus olor</i>	1	1	1	1	4
Sångsvan	<i>Cygnus cygnus</i>	1	1		1	3
Grågås	<i>Anser a. anser</i>	1	1	1	1	4
Kanadagås	<i>Branta c. canadensis</i>	1	1	1	1	4
Vitkindad gås	<i>Branta leucopsis</i>				1	1
Bläsand	<i>Anas penelope</i>	1	1	1	1	4
Kricka	<i>Anas c. crecca</i>	1		1	1	3
Gräsand	<i>Anas p. platyrhynchos</i>	1	1	1	1	4
Stjärtand	<i>Anas acuta</i>			1		1
Svartand	<i>Anas rubripes</i>		1			1
Brunand	<i>Aythya ferina</i>	1			1	2
Vitögd dykand	<i>Aythya nyroca</i>	1				1
Vigg	<i>Aythya fuligula</i>	1	1	1	1	4
Bergand	<i>Aythya marila</i>			1	1	2
Ejder	<i>Somateria m. mollissima</i>		1			1
Alfågel	<i>Clangula hyemalis</i>			1	1	2
Sjöorre	<i>Melanitta nigra</i>			1		1
Svärta	<i>Melanitta fusca</i>			1	1	2
Knipa	<i>Bucephala clangula</i>	1	1	1	1	4
Salskrake	<i>Bucephala c. clangula</i>				1	1
Småskrake	<i>Mergus serrator</i>			1		2
Storskrake	<i>Mergus m. merganser</i>	1		1		2
Rapphöna	<i>Perdix perdix</i>		1			1

Fasan	<i>Phasianus colchicus ssp.</i>	1		1	1	3
Smålom	<i>Gavia stellate</i>		1			1
Storlom	<i>Gavia arctica</i>		1			1
Smådopping	<i>Tachybaptus r. ruficollis</i>	1		1		2
Skäggdopping	<i>Podiceps c. cristatus</i>		1	1	1	3
Havssula	<i>Morus bassamus</i>		1			1
Storskarv	<i>Phalacrocorax c. carbo</i>	1	1	1	1	4
Toppskarv	<i>Phalacrocorax a. aristotelis</i>		1			1
Rördrom	<i>Botaurus stellaris</i>				1	1
Gråhäger	<i>Ardea c. cinerea</i>	1		1	1	3
Vit stork	<i>Ciconia ciconia</i>	1				1
Röd glada	<i>Milvus m. milvus</i>	1	1	1	1	4
Havsörn	<i>Haliaeetus albicilla</i>		1		1	2
Blå kärrhök	<i>Circus c. cyaneus</i>				1	1
Sparvhök	<i>Accipiter n. nisus</i>	1	1		1	3
Ormvråk	<i>Buteo b. buteo</i>	1	1	1	1	4
Fjällvråk	<i>Buteo l. lagopus</i>		1		1	2
Tornfalk	<i>Falco t. tinnunculus</i>	1	1			2
Pilgrimsfalk	<i>Falco p. peregrinus</i>				1	1
Vattenrall	<i>Rallus aquaticus</i>				1	1
Rörhöna	<i>Gallinula c. chloropus</i>	1			1	2
Sothöna	<i>Fulica a. atra</i>	1	1	1	1	4
Skärnäppa	<i>Calidris maritima</i>		1			1
Storspov	<i>Numenius a. arquata</i>		1		1	2
"Isländsk rödbena"	<i>Tringa totanus robusta</i>		1	1	1	3
Skrattmås	<i>Larus ridibundus</i>	1	1	1	1	4
Fiskmås	<i>Larus c. canus</i>	1	1	1	1	4
Gråtrut	<i>Larus a. argentatus</i>	1	1	1	1	4
Vitvingad trut	<i>Larus glaucoides</i>		1			1
Vittrut	<i>larus hyperboreus</i>			1		1
Havstrut	<i>Larus marinus</i>	1	1	1	1	4
Sillgrissla	<i>Uria aalge</i>		1			1
Tordmule	<i>Alca torda</i>		1			1
Tamduva	<i>Columba livia (domest.)</i>	1				1
Ringduva	<i>Columba p. palumbus</i>	1	1	1	1	4
Turkduva	<i>Streptopelia d. decaocto</i>		1	1		2
Berguv	<i>Bubo bubo</i>	1				1
Hökuggla	<i>Surnia ulula</i>		1			1
Hornuggla	<i>Asio otus</i>	1				1
Kungsfiskare	<i>Alcedo atthis ispida</i>				1	1
Större hackspett	<i>Dendrocopos major</i>		1		1	2
Ångspiplärka	<i>Anthus p. pratensis</i>		1			1
Skärpiplärka	<i>Anthus s. spinoletta</i>		1			1
Forsärla	<i>Motacilla c. cinerea</i>		1	1		2
Sidenssvans	<i>Bombycilla garrulus</i>	1	1	1	1	4
Gärdsmyg	<i>Troglodytes t. troglodytes</i>		1	1	1	3
Järnsparv	<i>Prunella modularis</i>		1	1		2
Rödhake	<i>Erithacus r. rubecula</i>				1	1
Koltrast	<i>Turdus m. merula</i>	1	1	1	1	4
Björktrast	<i>Turdus pilaris</i>	1	1	1	1	4
Kungsfågel	<i>Regulus regulus</i>				1	1
Brandkronad kungsfågel	<i>Regulus ignicapilla</i>				1	1
Skägges	<i>Panurus b. biarmicus</i>		1		1	2
Entita	<i>Poecile palustris</i>	1	1			2
Blåmes	<i>Parus c. caeruleus</i>	1	1	1	1	4
Talgoxe	<i>Parus m. major</i>	1	1	1	1	4
Nötväcka	<i>Sitta Europaea</i>		1			1
Trädkrypare	<i>Certhia familiaris</i>		1		1	2

Skata	<i>Pica p. pica</i>	1	1	1	1	4
Kaja	<i>Corvus m. monedula</i>	1	1	1	1	4
Råka	<i>Corvus f. frugilegus</i>	1	1	1	1	4
Kråka	<i>Corvus corone cornix</i>	1	1	1	1	4
Korp	<i>Corvus c. corax</i>		1	1		2
Stare	<i>Sturnus v. vulgaris</i>		1		1	2
Gråsparv	<i>Passer d. domesticus</i>		1			1
Pilfink	<i>Passer m. montanus</i>		1	1		2
Bofink	<i>Fringilla c. coelebs</i>		1		1	2
Grönfink	<i>Carduelis c. chloris</i>		1		1	2
Steglits	<i>Carduelis c. carduelis</i>	1			1	2
Grönsiska	<i>Carduelis spinus</i>		1	1	1	3
Vinterhäming	<i>Carduelis flavirostris</i>	1			1	2
Gråsiska	<i>Carduelis flammea</i>			1		1
Domherre	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	1			1	2
Stenknäck	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>				1	1
Gulsparv	<i>Emberiza c. Citrinella</i>	1	1			2
Sävsparv	<i>Emberiza schoeniclus</i>		1			1
Kornsparv	<i>Emberiza c. calandra</i>			1		1
Totalt:	100 arter					